

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 28-01-2020
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPJNY
Sagsnr.: 1910430
Dok. nr.: 1086275

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 26. november 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 285 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 285:

”Hvordan mener ministeren, at vi skal håndtere den stigende fnat-epidemi ikke mindst på ungdomsuddannelserne?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har mit ministerium anmodet Sundhedsstyrelsen om et bidrag. Sundhedsstyrelsen oplyser bl.a. følgende:

”Fnat er en ufarlig, men stærkt generende sygdom, der skyldes smitte med fnatmider, som overføres mellem mennesker ved længerevarende tæt hudkontakt. Fnat spredes sjældent blandt skolebørn, men på efterskoler og lignende institutioner, hvor børn og unge bor tæt sammen, ses udbrud med fnat.

I forbindelse med udbrud af fnat er det vigtigt at få iværksat behandling af de smittede og deres tætte kontakter for derved at mindske smittespredningen. Hvis forholdsregler, omkring sanering af omgivelser og samtidig behandling af såvel den smittede som dennes tætte kontakter, ikke overholdes, er der risiko for gensmitte.

Fnat er ikke en anmeldelsespligtig sygdom, og udbredelsen af sygdommen i befolkningen bliver derfor ikke overvåget. Således findes der ikke konkrete tal på, hvor mange, der er smittede med fnat, og det er derfor også uklart i hvor stort omfang, der reelt er tale om en stigning i antallet af tilfælde. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at der er tale om en stigning i antallet af tilfælde baseret på øget efterspørgsel på medicin til behandling af fnat og baseret på udmeldinger fra landets hudafdelinger. Stigningen i antallet af unge, der benytter sig af et efterskoleophold, hvor de unge bor og lever tæt, kan muligvis være en medvirkende årsag til det øgede antal tilfælde af fnat, da mange af henvendelserne til Sundhedsstyrelsen har drejet sig om tilfælde i netop denne gruppe. Statens Serum Institut oplyser i øvrigt, at andre årsager til stigningen kan være forsinket erkendelse af smitte og forsinket diagnostik. Desuden kan manglende korrekt behandling og forebyggelse spille ind. Det er derudover uafklaret, om også lægemiddelresistens eller -tolerance har en rolle.

I Bekendtgørelsen om forholdsregler mod smitsomme sygdomme i skoler og daginstitutioner for børn og unge fremgår det, at den kommunale sundhedstjeneste varetager opgaver med begrænsning af smittespredning ved fnat, evt. med rådgivning fra Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS).

Ved udbrud af fnat på ungdomsuddannelser og andre institutioner er det som udgangspunkt den smittedes (og dennes forældre) ansvar at gå til egen læge og få stillet

diagnosen. Derudover skal den smittede kontakte alle tætte kontakter, således at de kan få forebyggende behandling. Patientens læge skal sikre behandling og at der gives tilstrækkelig information herom for at undgå behandlingssvigt. Ved udbrud på f.eks. skoler anbefales det, at skoleledelsen tager kontakt til den kommunale sundhedstjeneste, der som udgangspunkt har ansvaret for at begrænse spredningen af fnat, de kan få rådgivning af STPS ved behov. Anbefalingerne til skolen er som beskrevet nedenfor.

I begyndelsen af 2019 udarbejdede Sundhedsstyrelsen informationsmateriale omhandlernde fnat, da Sundhedsstyrelsen fik mange henvendelser fra interessenter vedr. uklarhed i ansvarsfordelingen ifm. udbrudshåndtering på institutioner, samt henvendelser om behovet for ensrettede anbefalinger for miljøhåndtering og smitteopsporing. Sundhedsstyrelsen udarbejdede dels information målrettet skoleledere, forældre og elever på efterskoler og lignende og informationsmateriale målrettet den kommunale sundhedstjeneste, dels en artikel om behandling og forebyggelse af fnat.

Materialet indeholder information om symptomer, diagnose, smitteopsporing, behandling og forebyggende tiltag efter konstateret udbrud.

Selvom materialet er målrettet særlige grupper, kan anbefalingerne om forebyggelse og bekæmpelse af fnat anvendes bredt af alle skoler og institutioner.

I materialet til skolelederne foreslås det, at skoleledelsen ved udbrud af fnat påtager sig at levere grundig information til elever og forældre. Derudover foreslås det, at skolen bistår eleverne i at få igangsat opsporing af deres tætte kontakter, således at kontakterne også kan få information om sygdommen, og hvordan denne behandles, samt får videregivet information om vigtigheden af at få koordineret behandlingstidspunktet. Der er stigmatisering forbundet med at få fnat, og ved at opfordre til en åben og ærlig dialog omkring sygdommen, kan man forhåbentlig mindske graden af stigmatisering og undgå, at elever skjuler evt. symptomer på fnat.

I forbindelse med afklaringen af ansvaret, har Sundhedsstyrelsen bedt STPS om bidrag til besvarelsen. Ved henvendelser om fnatudbrud fra institutioner, henviser STPS til den kommunale sundhedstjeneste. STPS har oplyst, at der er stor forskel på håndteringen kommunerne imellem, og at det langt fra er alle kommuner, som udpeger en koordinator ved fnatudbrud. Derudover anbefales kommunerne at udarbejde retningslinjer for fnatudbrud.

Sundhedsstyrelsen har udsendt sit informationsmateriale til alle efterskoleledere og ledere af den kommunale sundhedstjeneste. Som følge af den store opmærksomhed på området fra især ungdomsuddannelserne vil Sundhedsstyrelsen udsende informationsmateriale til skoleledere på ungdomsuddannelser, således at der sikres, at de har den fornødne viden til at kunne vejlede lærere, elever og forældre. Derudover vil Sundhedsstyrelsen udsende en nyhed, der bredt gør opmærksom på Sundhedsstyrelsens informationsmateriale om fnat samt gøre opmærksom på, at der nu er kommet en mulighed for en generel udleveringstilladelse for de praktiserende læger til præparatet Stromectol, der kan anvendes som tabletbehandling mod fnat. Ydermere vil Sundhedsstyrelsen sikre, at der i fagbladet *Rationel Farmakoterapi* henvises til den tidligere udgivelse på området. Fagbladet når ud til læger, herunder praktiserende læger, således at den nødvendige information også er tilgængelig her."

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens svar.

Jeg hæfter mig ved, at Sundhedsstyrelsen har taget en række tiltag for at sikre, at information om forebyggelse og håndtering af fnat er tilgængelig.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Jeannette Nybo